

Kisodródott a jármű...

● **Mezőkovácsháza (MTI)**
Öt súlyos, életveszélyes sérültje van annak a mikrobusz-balesetnek, amely tegnap délután negyed négykor történt Békés megyében – tájékoztatta az MTI-t vasárnap a megyei rendőr-főkapitányság ügyelete.
Mint elmondta: a Békés megyei Mezőkovácsházától

● **A mellékhatások tekintetében...**

Gyógyszerek a reklámpiacon

Az áruk eladásáért vívott kíméletlen harcból nem maradhatnak ki a gyógyszerek sem. A mindenórás gyógyszerreklámokhoz hozzászoktunk, csak félt, hogy az eddigieknél is több pirulát nyelünk, hiszen számos gyógyszert lehet már vény nélkül kapni, azaz minden gond nélkül beszerezhető. A gyógyszer-reklám szabályai mellett, a patikus felelőssége is szóba került a dr. Novák Alexandrával folytatott beszélgetésben.

Egy ország fájja a szlogent: „A kockázatok és mellékhatások tekintetében kérdezze meg orvosát, gyógyszerészét!” S miközben ezt skandálja felnőtt és gyerek, valamennyi tudja, a gyógyszerek reklámját követően hangzik el a figyelmeztető mondat, méghozzá a reklámpercet kímélendő, veszedelmesen nyelvtörő gyorsasággal. Amint máshoz, úgy a gyógyszerek reklámjához is hozzászoktunk, s ennek kapcsán félt, hogy az eddiginél is több pirulát nyelünk, hiszen sok gyógyszerért már nem is kell sorban állni a háziorvosnál. Az áruk eladásáért vívott kíméletlen harcból persze nem maradhatnak ki a gyógyító szerek. Szerencsére ezeknek népszerűsítését nem csak a gazdasági reklámtörvény, hanem egy tavaly megjelent népjóléti minisztériumi rendelet is szabályozza.

A gyógyszerreklám kétféle szintéren történhet: szakmai körben és a médiában – kezd a reklámtörvény és a miniszteri rendelet értelmezését dr. Fodorné dr. Novák Alexandra gyógyszerész, a Vasas Szent Péter patika vezetője, az Országos Gyógyszerész Kamara etikai bizottságának tagja. – Gyógyszerismertetés kizárólag a szakfolyóiratokban jelenhet meg, vagy az úgynevezett orvoslatogatók tájékoztathatják a gyógyszerek forgalmazására és felírására jogosultakat – magyarul az orvosokat, gyógyszerészeket – egy-egy új gyógyszer valamennyi isméről. A médiában viszont csak a recept nélkül is kapható gyógyszerek, illetve gyógyhatású készítmények népszerűsíthetők, méghozzá úgy, hogy a reklámban fel kell hívni a potenciális vásárló figyelmét a beteg tájékoztatásban felsorolt mellékhatásokra. Ám, mivel erre a reklám pár másodperce alatt nincs idő, kötelező hozzátenni a már mindenki által unalomig ismert figyelmeztetést, miszerint a kockázatok és mellékhatások tekintetében kérdezze meg orvosát, gyógyszerészét!

S hogy miért elengedhe-

Kalocsai Katalin

● Ahol a sátor, ott a vendégség Titokzatos albérlők?

A tarjáni tizemeletes mögött éjszakánként parkoló fekete BMW-ről a kutya sem tudja, ki a gazdája. Pontosabban egy valaki azért akad, aki nagyon is pontosan tudja, a főbérlő. Ő ugyanis havonta megjelenik a lakás bérleti díjáért. A nagy ház lakói méltatlankodnak, nem szeretik, ha titokzatos ismeretlennel kell egy fedél alatt lakniuk.

– Szóltunk már a lakás tulajdonosának is – mondja a közös képviselő –, de ő elhárította a választ. A lakás az övé, senkinek semmi köze hozzá, hogy kinek, mennyiért adja ki. Már lakógyűlésen is többször szóba hoztuk, hogy a külföldi bérlők hangosak, csapatostul járnak ide a barátok, de hiába.

Néhány éve valóságos üztetággá nőtte ki magát Szegeden, a lakótelepeken a lakások bérbeadása. Különböző lépcsőházak, emeletek néptelenednének el. Akinek sikerült elmenekülnie a betonrengetegekből hamar rájön, a „másfelesért” annyit adnának a lakáspiacon, hogy nem érdemes áruba bocsátani, inkább kiadják. Sokan a gyerekre gondolnak, amikor jó előre megveszik a panelt, majd évekig bérbe adják, hozzon is valamit, ha már vitte a pénzt. Érdeklődő pedig bőven akad, hiszen Szeged egyetemi város, teli külföldi diákokkal, akik meg is engedhetik maguknak a havi húsz-huszonötezer forintos bérleti díjat. Persze, csak szigorúan „feketén”, különben a bevétel jó része mehetne az adóhivatalnak. Végül sokan odáig is eljutnak, hogy megkérk az albérlőt, még a nevét se írja ki az ajtóra, biztos, ami biztos.

Az illegális albérletek miatt gyakorlatilag emberek „tűnnek” el, legalábbis a hatóságok számára.

– Olykor eredménytelenek a rendőri idézések, mert a be nem jelentett lakcímet senki

Panelváros: itt nem mi választjuk a szomszédot! (Fotó: Nagy László)

sem ismerheti – mondja dr. Márton István alezredes, a szegedi rendőrkapitányság bünyügyi osztályvezetője. – A külföldiekkel egészen más a helyzet, őket a Külföldiek Ellenőrző Osztály nyomon tudja követni, de nem is ez az igazi probléma. Érhető, hogy a panelben lakókat idegesítik az idegenek, más a kultúrájuk, másként viselkednek, mint mi. A keleti diákok sajátossága, hogy az „ahol a sátor, ott a vendégség” elve alapján élnek, azaz csapatostul járnak egymáshoz, általában hangosabbak is mint mi, magyarok.

Természetesen törvény nem tiltja a vendégfogadást, a bérbeadásban viszont döntő a tulajdonos szerepe. Sajnos, a lakóközösségek sem ismerik igazán jogaikat, hiszen ma már – a társasházi törvény nyomán – a lakók is jogalkotók, csak éppen ahhoz szoktunk, hogy elvárjuk, mások hozzák nekünk és helyettünk a törvényt.

– Az ilyen apró villongásokat helyben, a lakóközös-

ségnek kellene rendeznie, hiszen senki sem művel törvénytelen dolgot, így nem is minősülnek rendőri kategóriának ezek az ügyek. Régen néhány heti tartózkodás után rendelet kötelezett mindenkit, hogy ideiglenesen jelentkezzen be egy lakcímre. Ma már a legtöbb hivatalos iraton a lakhely mellett, mindössze a levelezési cím szerepel, ami akármi is lehet.

– Nem állapít meg a jogszabály olyat, hogy bizonyos nap után kötelezően be kell jelentkezni valahová – mondja Fűri Klára, a szegedi önkormányzat Anyakönyvi- és Népegyenlítő Osztály vezetője. – Csak éppen ajánlatos, hiszen, ha pénzt visz a postás, nem tudja felvenni a címet.

Évi 15-17 ezer lakcímváltozást vezetnek át a szegedi iroda munkatársai. Mint mondják, az ügyfelek között gyakori a számukra „furcsa nevű” ember, azaz nem igaz, hogy a külföldiek többsége nem jelenti be lakcímét. Az viszont eredendően igaz,

hogy a mindennapi életet legtöbbször nehéz statisztikai számokkal nyomon követni.

Közel szomszédom, ki maga is megért már lépcsőházában jó néhány külföldi diákot, azt mondja, legalább az adóhivatal érné utol a bérbeadókat, akkor ugyanis „nyoma” lenne, melyik lakásban, ki is él valójában.

– Száz bérbeadóból jó, ha egy-kettő fizet adót az ilyen jövedelem után – ismeri be a megyei APEH igazgatóhelyettese, dr. Papp István.

Az adóhivatal érthetően örülne, ha törvény szabályozná a kötelező lakcímbejelentést. Ma még legtöbbször úgy derül ki a „feketén kiadott” albérlet, hogy szomszédok, haragosok bosszúból feljelentik a főbérlőt: fizessen csak adót!

– Akadnának ötleteink, hogyan rendezzük a problémát. Az egyetemeken kiirhatnánk például a nem szegedi diákok címét, majd megkérdeznék tőlük, hol laknak. De nincs rá emberünk. Sokkal célravezetőbb lehetne, ha

az albérlő a bérleti díj egy részét leírhatná az adóból, s így ő maga kérné a számlát.

Igaz, legtöbbször a főbérlő kiletét sem könnyű megállapítani, hiszen a földhivatalok olykor évekkel el vannak maradva a tulajdonosváltások átvezetésével. A „titokzatos” albérlők így egyelőre rejtve maradnak a hatóság szeme elől. A valóságban pedig minden azon dől el, hogy a lépcsőházban lakók mennyire képesek összefogni, és a közösség érdekeit érvényesíteni.

– Nekünk is voltak problémáink a házban – meséli az egyik tizemeletesben lakó ismerősim. – Hónapokig háborúskodtunk a tulajdonossal, hogy küldje el a régi albérlőt, mert elviselhetetlenül zajosak voltak a hétvégeink. Végül megadta magát. Most egy távol-keleti orvostanhallgató lakik a fejkünk fölött. Sűrűn lejön megmérni a nagymama vérnyomását. Sajnos, az idén végez, s előre féltünk, ki jön majd helyette.

Rafai Gábor

Vállalkozók az óvodáért

Tevékenységek központú óvodaként fog dolgozni szeptembertől az újszentiváni óvoda. Több ok miatt választották a lehető legkedvezőbbet a követhető modellek közül. Az ovifarsang bevételeit, a vállalkozók adományozta pénzüsségeket a gyerekek érdekében használja föl az óvoda.

– Az óvodai életet mindekelőtt a gyermeki tevékenység jellemzi. Ez a leglényegesebb eleme – mondta dr. Martinák Imréné vezető óvónő, akivel munkahelyi irodájában beszélünk. Azaz: a szentiváni oviban. Hozzátette, tisztában van azzal is, hogy a község önkormányzata anyagilag nincs könnyű helyzetben, és a választott program megkíméli a kiadásoktól a falut. (Nem úgy, mint némely más modellek, melyek a rendelkezésre álló helyiségek stb. átalakítását igényelték volna).

Az anyagi támogatás mindazonáltal így is nagyon ráfér az óvodára. Az ovifarsang bevételeiből – melyet a szülők adományoztak az in-

Oviélet Újszentivánon. A minivillamoson való utazáshoz a kalauz nem kér bérletet – mondja dr. Martinák Imréné. (Fotó: Karnok Csaba)

tézménynek, a belépti jegy ellenértéke formájában – játékokat, oktatási eszközöket vásárol a gyermekintézmény. Vukoszlávy Mátýásné Szrbinka óvónő helybéli vállalkozókat keresett föl, kérve őket, támogassák az óvodát, anyagi lehetőségeikhez mérten. Az összegyűlt 33 ezer forintot az szmk-nak adta át.

– Ez is mutatja, nagyon vidámságunk arra, minden befolyt pénz a gyerekek érdekeit szolgálja – mondta a vezető óvónő, egyszersmind megköszönve minden támogató segítségét. Fölhívta a figyelmet: ha lesz rá igény, a későbbiekben is szívesen szerveznek a szülőkkel együtt hasonló, nyílt rendez-

vényt. Egyébként pedig májusban szeretnék elvinni a gyerekeket az ópusztaszeri nemzeti emlékparkba, a szülők, s lehetőség szerint az önkormányzat anyagi támogatásával – tudtuk meg. Miközben az ablakon behallatszott a boldog gyerekzsívaj.

F. Cs.

Közeleti Kávéház

● **DM-információ**
Mit tett az eddigiekben és mit szeretne tenni a továbbiakban megválasztása esetén Rózsa Edit, az SZDSZ országgyűlési képviselője? Erről és még sok másról beszélgetnek ma este 6 órakor a Virág Cukrászdában a Közeleti Kávéház vendégei. Beszélgetőtárs: Tráser László.

Feltörték

● **Debrecen (MTI)**
Ismeretlen tettesek vasárnapra virradóra Debrecenben feltörték a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) egyik mikrobuszát, és több százezer forint értékű hangosító és technikai berendezést vittek el belőle – tájékoztatta vasárnap az MTI-t a városi főkapitányság ügyelete.
A jelentés szerint a tettesek mintegy 600 ezer forintot kárt okoztak.
Az MTI a párt egyik vezetőjétől úgy értesült, hogy a berendezéseket a választási gyűlések kihangosztására használták.